

Szóval powa

„Az állami ünnep
elhülyült csöndje nem különbözik
a katolikus vasárnapokétól.”

(P. Gy.: Hála)

„Ég veletek, barátaim, vége a dal-”

(P. Gy.: Búcsúzás)

Petri György halálhírére

*Nem tudom, mért mentem be a könyvesboltba, Móra (egy jól
mindhalálíg!) vagy hogy hívják, nem Móra, de mindegy,
szóval nem jut eszembe, (megnéztem: Kölcsey, amnéziában,
Isten áldd meg a magyaurt!, lassan utolértelek volna)
a Pancsikó és Finta* mellett láttalak meg, amíg lehet,
megveszlek, mondtam magamban, titokban azt gondoltam,
én is ott leszek, romlott vérpuding, valahol. Nem voltam
ott. Pedig a Bibliofilé a bolt, amelyik elvileg könyvem is terjesztené.
Bibliofil. Bibliofób. Valami betegség neve lehetne akár. Fickó, aki
halálosan retteg a sok könyvtől, vagy épp megfordítva, abba pusztul
bele, hogy hiányzik valami a könyvtárából. Meghalt bibliofiliában.
Röhejes, nem? Lehet, a powa (magyarul: tudatátvitel vagy
tudatáthelyezés) érintett meg, ahogyan bizonyos keleti szekták
mondják, tudod (nem tudod), az egyik ilyen vezetőjének olyan
képe van, mint férfiaknak idealizált náci fényképeken, svéd
vagy hová való. (Most tudtam meg egyik hívétől,
hogy dán, Ole Nydahlnak hívják.) Én ennek a pofának nem
hinnék akkor sem, ha Tandori verebei röpködnének ki
a szájából (gyerekként egész kis verebeket kínoztam meg a
járdasarki porban), de mindegy. Powa, nem pofa. Erről kezdtem
el beszélni, ami valami olyasmi, hogy az ember, miután meg talált
halni, nem találja magát, nincs tisztában a ténnyel, amely sajnálatos
módon megtörtént vele, csak zúdulnak rá az élményei, mint a Nagy
zabálásban a szar valamelyik szereplőre, mikor lehúzza az eldugult
vécét, retteg, csak retteg,
aztán amikor félelme múltfélben, akkor bolyongni kezd*

ves

* Hogy nekem is értelmes legyen: pancsol, pancsikál, és aki teszi: Pancsikó; Ne fintázz!, Nagy a finta!, mondtuk gyerekkorunkban annak, aki túl nagyot talált mondani, vagy képességein túl próbált cselekedni valamit.

ész nélkül, bejárja kedvenc helyeit, ezért van az, mondják ezek a powások, hogy a közelünkben érezzük azt, aki nem rég halt meg.

Én hivatalosan nem is olvastam/hallottam a halálodról, szociológus barátom mondta, hogy vasárnap meghalt a Petri, ő az, aki a Csillag dokinak, jó ismerősödnek, petris pólót ajándékozott, amikor trombózással ugyanabban a kórházban feküdt, ahol olykor te épülgetni próbáltál, de ez mégsem jelenti, hogy valóban, hogy ne mondjam, hivatalosan is meghaltál, gondoltam. Meglehet, kacsza az egész, tévedés. Tévéim nincs, napilapot nem olvasok, a pénteki ÉS meg értelemszerűen nem hozhatta le a vasárnapi halálozást híradást, te ugyan sejtetted, jószolgálatod, Eörsi önkéntes (arca csupa várakozás) sokáig el se hitte, hogy meghalsz még idén. Barátom azt is mondta, hogy a Radnóti vagy az a csantavéri kocsmáros, tudod, melyik, a Balassa?, kérdeztem vissza (hiába-vigadó-valóság, egyszerre ötlött fel agyamban), igen az, mondta ő, szóval, hogy valamelyikük írt volna a Népszabónak nekrológot. Gondolom, inkább a Radnóti lesz, majd holnap megnézem, mondtam.

Az embernél nincs félelmetesebb, jutott eszembe, amikor a Panorámába (ha már belekevertem Csantavért, hadd mondjam el, hogy az ottani hasonnevű kocsmát Pinarámának becézik a helybéliek, nekem tetszik a szójáték, ám lehet, csak hazabeszélek), szóval a Pinapanorámába mentem, indultam, ahol (emlékszel?, dehogyan emlékszel), bár olyan gyámoltalan voltál (akkortájt épp – mikor is volt?, öt éve?, hat?, fogalmam sincs – mindent kihánytál, kedvenc ételeidet is, mint pl. orosz kaviár), hogy támogatni kellett, mégis két mp. alatt fölmérted, no itt nem lesz alkoholmentes sör, akkoriban ilyenekkel nem mérgeztetted magad, whiskyt csak egyszer ittál (épp hozott valaki), csak az ízéért, mondtad. Változnak az idők, azóta van alkoholmentes sör, csak a pina rájája rohad, ócska kis lebuji, de jó belebújni. Te hősiiesen vedelted az alkoholfrei söröket, de ha nem volt, nem reklamáltál, ittad a szokásost, lehetőleg külföldi legyen és kellőképp hideg, mondtad. Weissbrunni fölépítőkúrád így lett teljes, végigjártuk az összes kocsmát, és még a feleségem sem hisztizett, szokása ellenére. Tudod, nálunk olyan élő népköltés/átköltés vagy, szállóige, na, ami mindig is szerettél volna lenni. Mi van, nő a hajam gépelés közben?, kérdi, ha rászólok, hogy zavar; vagy: ahhoz, hogy belenyújthasd a meztelen nyelved a számba, ahhoz egész nap törődnöd kéne velem, nem csak este az ágyban, ilyeneket mond. Subidubi, miéért lőn az ige, szeretnék belebújni már valakibe!, üvöltöttem neki én, még szerelmünk züllött hajnalán. Úgy látszik, meghattad, vagy meglepődött egy legendán, nem

tudom, sose mertem megkérdezni, mindenesetre annyit szó nélkül régen kocsmázhattam legálisan, mint azon a nyáron, veled.

Téged sem látogatlak meg hosszú agóniádban, mint Sziverit, Bakát. Adósságaim múlnak a nyúlt időben, mint Baszóka Joe rágógumija. Szóval powa. A kocsmában már nem gondoltam rád, csak az árkádok előtt a könyvesboltnál (vagy még előbb, a Billánál?), már nem is tudom, mindegy is, csak azt akarom mondani, nem kocsmában jutottál eszembe, ahogy az természetes lett volna, hanem utcán, láttam (kép!) szerencsétlenkedő alakod a Szabadság téren, mint mikor nem tudtad, hol vagy, merrefelé kell a kórházba menned. Pontosabban a Marica kávézót nem találtad, mert onnét mindig visszatálaltál a kór házába is. Egyszer a Soproni vendéglőben is összefutottunk (most novemberben jár le a bojkottom, rosszul bántak ott érzékeny, törzsvendég lelkeimmel és megfogadtam, egy évig be nem teszem oda a lábam, tele lett velük a tudatom),^{*} de ez máskor volt, a második vagy harmadik weissbrunni fölhízlalási kísérletednél, mondhatni, dzsomba, öreg, vidéki város lakó voltál már akkorra ittend. (Powa vagy phowa?) Csak hét hétig kell így bolyonganod kedvenc helyszíneiden, aztán valahogy csak rájössz, hogy el vagy patkolva, meg vagy halva, kampec, megtörtént veled is, mi Mihálllyal, Dezsővel, kihátráltál rákmenetben, véget ért a rákrománc (arcod, mint összeagyúrt kártya) fin, the end, konjec, kraj, kár, mondanám, de mit érnék vele? A megmaradt ember kibúvik tornyából, s firkálja ezt. Gyilkos ülledekek foszlanak a völgyben. Egy dolog azért vigasztalhat, nem szereptévesztve hulltál a halálba. Mellesleg minden multilevel marketing és szekta azzal kezd, hogy ők az igazság egyedüli letéteményesei. (Az ő árujuk a legeslegjobb, vagy: csak ők ismerik az egyetlen igaz utat.) Ezek (a powások) úgy okoskodnak, hogy aki kitanulja technikájukat, az nem szenved sokat a szarként ráömlött (főleg rossz) múltbéli cselekedetek emlékeitől, illetve tudni fogja, hogy miért szenved, viszont kevésbé fog félni, gyorsan ráébred, kész, vége, el van patkolva, ebből kifolyólag tudata (ez fontos, TUDAT, nem lélek) gyorsabban folyik bele a megfelelő mederbe (bugyorba?), oda, ahová élete érdemesítette. Majd innét születik újjá. Hát nem tudom. Engem katolikusnak kereszteltek, ráérek még, akár az utolsó pillanatban is meg- vagy visszatérhetek, sebtiben meggyónok mindent, ha nagyon be leszek tojva, ártani nem árt, és tegyük föl, hátha esik olykor ily misztikus akármí, és kiújulunk, mint a szénanátha, az ellenszer használati utasítását meg úgyis nálad olvasom majd el, vagy mondom el a penitenciát, kérlek, foglalj helyet, az a néhány évtized (jobbik esetben) neked úgyis csak egy pillanat. Ha meg újjászületsz addigra, majd én foglalom, az elkövetkező pár millió évben

majd csak tanácsunk valahun. Na, de ez ostobaság.
(Vagy nem, minden mindegy, olyan bizonytalan
vagyok doktor úr, vagy mégsem?) Kár, hogy nem látom többé,
ahogy szakálladba röhögsz, himlőhelyes, csúf arcodat (lópofád,
mondanám, ha nem szigorítana a kegyelet, no de mégis,
hisz tudod, túlérzékeny korom társai, és a nők, kiknek
bajuszkája...), vagy görnyedt, kiszikkadt alakod valamelyik
weissbrunni emelkedőn, föl villanó tekinteted, ha politikára terelődik
a szó. Kár, hogy nem dicséred többé főztömet (csülkös bab,
rozsdás marha), lásd, mily hiúz a zember, mellesleg a kokovány
nem olyan jó, ahogy mondtad. Vagy én basztam el valamit.
Kedves mizantróp barátom, ha szólíthatlak így, pusztulás
vén ingyence, ne húzd a szád! Kösz az EX-be küldött verset.
Látom, Hamlethez fordultál, így a végén, mint Baka.
„Most, hogy így a vége felé vagyok,
nem igazságot, ölni akarok.” – írtad az utolsó két sorban.
(Mikor elolvastam, még a gépben, Hamlet monológiát, amelyet Mari
e-mailezett, rögtön Szíveri jutott eszembe, aki állítólag azt
mondta, miután biliárdgolyóval dobálta meg a
Nemtudommilyen – talán Víg? – Matróz törzsvendégeit, ahová
egyik barátjával ment le egy utolsó túrára, szóval azt mondta,
hogy mindent megcsinált az életben, csak nem ölt. Én ölhettem
volna dögunalomig, Vuková, Srebrenica, soroljam még?, minek?,
tisztítótűzálló lelkem nem engedte. Így most számomra
finomabb a fű, kékebb az ég, néha ezt gondolom.)
Tudatod tehát áthelyezted egy más világba, pontosabban
áthelyezték, áthelyezte egy ismeretlen Úr, kinek vendége voltál;
a cechet most fizeted. (Főúr! Volt két rákom...) Ez egyszer
más cselekedett helyetted, s tán idő előtt, talán félt, csapnivaló
kártyás!, üres zsebbel ütöd meg a bankot, s netántán
nyerni találsz. Mindegy. A nehezén már túl vagy,
bolyongsz még köztünk néhány hetet, aztán lassan
elfelejtünk, talajgazdagítók leszünk magunk is, dózerek
fura hordaléka, elfelejtenek. Egy vagy már tereppel
és szereppel, elbúcsúztatlak két felesel.
Petri-válogatott, Petri-műfordítások, Petri-összes.
10, 50, 100 éve halt meg Petri György, ismered ezt.

Nem küldted vissza a felhasználói szerződést.
(Nem baj, majd Mari. A cérnavékony szál.)

A tényközből szembántó ellenfény süit,
a visszaszámlálás befejeződött.

Weissbrunn, 2000. július 19–25.